

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIET FÖRORDNING nr

Datum

1.1.200x

Dnr

3034/14/2009

Ikraftträdelse- och giltighetstid

-

Upphäver

Jord- och skogsbruksministeriets veterinär- och livsmedelsavdelnings beslut 16/VLA/1997 om hälsokontroll för hjorthägn
Jord- och skogsbruksministeriets förordning 7/VLA/2000 om hälsokrav för hägn avsedda för flyttning av hjortar

Bemyndigande

Lagen om djursjukdomar 55/1980 8 § 4 mom., 12 § 2 mom. (303/2006) och 12 d § 2 mom. (303/2006)

Motsvarande EG-rättsakter

Jord- och skogsbruksministeriets förordning om bekämpning av tuberkulos hos hägnade hjorddjur

I enlighet med jord- och skogsbruksministeriets beslut föreskrivs med stöd av 8 § 4 mom., 12 § 2 mom. och 12 d § 2 mom. i lagen av den 18 januari 1980 om djursjukdomar (55/1980), av dem 12 § 2 mom. och 12 d § 2 mom. sådana de lyder i lag 303/2006:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Syfte och tillämpningsområde

Syftet med denna förordning är att förhindra att tuberkulos sprids vid misstänkta fall av tuberkulos hos hägnade hjorddjur, utrota smittan vid konstaterade fall av tuberkulos hos hägnade hjorddjur samt övervaka förekomsten av tuberkulos hos hägnade hjorddjur.

Förordningen tillämpas inte på djurparker som avses i 20 § i djurskyddslagen (247/1996).

2 §

Förhållande till andra författningar

I 9 § i lagen om djursjukdomar föreskrivs om skyldigheten för ett djurs ägare eller innehavare att underrätta kommunalveterinären vid misstanke om att ett hägnat hjorddjur insjuknat eller dött i tuberkulos.

Denna publikation fås från jord- och skogsbruksministeriets avdelning för livsmedel och hälsa

Besöksadress
Mariégatan 23
00170 HELSINGFORS

Postadress
PB 30
00023 STATSRÅDET

Telefon
(09) 160 01

Telefax
(09) 160 53338

Bestämmelser om veterinärens skyldighet att anmäla misstänkta eller konstaterade fall av tuberkulos hos hjorddjur finns i 4 § i jord- och skogsbruksministeriets veterinär- och livsmedelsavdelnings beslut om djursjukdomar som skall bekämpas och om anmälan om djursjukdomar (1346/1995).

Bestämmelser om anslutning till och utträde ur ett frivilligt program för hälsokontroll samt uteslutning ur programmet finns i 12 e § i lagen om djursjukdomar.

Bestämmelser om ersättning av kostnader som orsakas av bekämpning av tuberkulos finns i 15-21 b § i lagen om djursjukdomar.

3 §

Definitioner

I denna förordning avses med

- 1) *hjorddjur* djur i familjen Cervidae,
- 2) *tuberkulos* smitta förorsakad av vilken som helst bakterie som hör till Mycobacterium tuberculosis-complex-gruppen,
- 3) *hägn* en djurhållningsplats där man tillfälligt eller varaktigt håller hjorddjur,
- 4) *hjortuppfödare* den som äger eller innehar hägnet,
- 5) *smittat hägn* ett hägn där ett hjorddjur som insjuknat i tuberkulos senast hållits,
- 6) *kontakthägn* ett hägn där ett hjorddjur som insjuknat i tuberkulos har hållits innan det kom till det smittade hägnet , eller till vilket tuberkulos har kunnat spridas genom kontakter, eller från vilken tuberkulos har kunnat spridas till det smittade hägnet.

4 §

Tuberkulintestning, sändning av prover till laboratorium och analys i laboratorium

Tuberkulintestning ska göras och resultaten bedömas i enlighet med de anvisningar som Livsmedelssäkerhetsverket, nedan Evira, har meddelat.

Prover som tagits med avseende på tuberkulos sänds för undersökning till Evira. Prover som sänds för undersökning ska åtföljas av Eviras följebrev som ifyllts på behörigt sätt. Evira beslutar om vilka undersökningsmetoder som ska användas för proven med iakttagande av internationella standarder.

2 kap.

Övervakning av förekomsten av tuberkulos

5 §

Övervakning i samband med köttbesiktning

Kadaver och organ av hägnade hjorddjur ska undersökas för upptäckande av förändringar som tyder på tuberkulos i samband med sådan köttbesiktning som avses i artikel 5.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004 om fastställande av särskilda bestämmelser för genomförandet av offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel.

Vid konstaterande av förändringar som tyder på tuberkulos ska kommunalveterinären skicka prover av de förändrade vävnaderna till Evira för undersökning.

6 §

Övervakning i samband med att en vitsvanshjort, dovhjort, kronhjort, sikahjort eller ett rådjur dött eller avlivats

Om en vitsvanshjort, dovhjort, kronhjort, sikahjort eller ett rådjur dött eller avlivats ska hjortuppfödaren underrätta kommunalveterinären om det senast följande vardag efter dödsfallet eller avlivningen och bevara kadavret för obduktion. Kommunalveterinären obducerar djuret och undersöker det för upptäckande av förändringar som tyder på tuberkulos, såvida djuret inte skickas till Evira för obduktion.

Kommunalveterinären ska skicka prover av ett avlivat eller dött djurs lymfknotor och andra prover till Evira för undersökning i enlighet med de anvisningar Evira meddelat.

3 kap.

Åtgärder vid misstanke om tuberkulos

7 §

Åtgärder vid misstänkta fall

När kommunalveterinären har fått en anmälan om misstanke om tuberkulos eller själv misstänker att ett hägnat hjortdjur har tuberkulos, ska han eller hon undersöka det insjuknade djuret och de andra djuren i hägnet med avseende på symtom som tyder på tuberkulos. Om tuberkulos fortfarande efter undersökningen misstänks, kan kommunalveterinären besluta att det insjuknade djuret avlivas och att proverna skickas till Evira för att undersökas med avseende på tuberkulos. Evira ger anvisningar om mängd och typ av prover som behövs.

Om det på basis av konstaterade förändringar vid obduktionen eller vid köttbesiktningen, tuberkulintestning eller laboratorieundersökningar eller av någon annan grundad anledning misstänks att tuberkulos förekommer i hägnet, ska kommunalveterinären utfärda spärrbestämmelser för hägnet.

Genom spärrbestämmelser

- 1) förbjuds mottagande av hjortdjur samt könsceller och embryon från dessa till hägnet och överlåtelse av dem från hägnet till något annat ställe, samt
- 2) förbjuds försäljning eller överlåtelse av hjortdjur, såvida inte djuret undersökts med avseende på tuberkulos i enlighet med de anvisningar Evira meddelat med negativt resultat tidigast fyra månader före slakt och det vid den köttbesiktning som utförts i samband med slakten inte har upptäckts förändringar som tyder på tuberkulos.

8 §

Fortsatta undersökningar och återkallande av spärrbestämmelser

Evira ger anvisningar om fortsatta undersökningar, genom vilka utreds om det förekommer tuberkulos i hägnet. Kommunalveterinären svarar för utförandet av de fortsatta undersökningarna.

Kommunalveterinären ska upphäva spärrbestämmelserna som avses i 7 § 3 mom., om misstanken visar sig vara ogrundad på basis av de fortsatta undersökningarna.

4 kap.

Åtgärder då tuberkulos har konstaterats

9 §

Spärrbestämmelser och avlivning av djur

När tuberkulos har konstaterats hos ett hägnat hjorddjur, ska kommunalveterinären meddela hägnet spärrbestämmelser enligt 7 § 3 mom., om sådana ännu inte meddelats med anledning av misstanke.

Om tuberkulos har konstaterats hos ett levande hjorddjur, bestämmer Evira om avlivning av djuret och om bortskaffning av embryon eller könsceller från djuret. Evira kan också bestämma om avlivning av de andra hjorddjuren i hägnet eller en del av dem, eller om bortskaffning av embryon och könsceller från dem, om det av grundad anledning misstänks att tuberkulos förekommer också hos andra hjorddjur i hägnet.

10 §

Fortsatta undersökningar och återkallande av spärrbestämmelser

Evira ger anvisningar om fortsatta undersökningar, genom vilka det säkerställs att tuberkulos inte förekommer bland de andra hjorddjuren i hägnet. Kommunalveterinären svarar för utförandet av de fortsatta undersökningarna.

Kommunalveterinären ska återkalla de spärrbestämmelser som avses i 9 §, om

- 1) det på basis av de fortsatta undersökningarna har konstaterats att tuberkulos inte förekommer i hägnet, eller
- 2) om alla hjorddjur i hägnet har avlivats eller slaktats och hägnet har rengjorts och behandlats på behörigt sätt i syfte att utrota smittan.

5 kap.

Epidemiologisk utredning och kontakthägn

11 §

Epidemiologisk utredning

Om ett fall av tuberkulos har bekräftats ska länsveterinären göra en epidemiologisk utredning i syfte att klargöra smittokällan och kartlägga sådana kontakthägn till vilka sjukdomen har kunnat spridas. Länsveterinären ska göra utredning över de hjorddjur och andra djur, som kan sprida tuberkulos, som förts till och som förts bort från det smittade hägnet, könsceller och embryon som använts i eller överlåtits från det smittade hägnet, samt andra verksamheter och kontakter genom vilka smitta har kunnat spridas till det smittade hägnet eller vidare från det smittade hägnet. Motsvarande utredning ska göras också i de hägn där det smittade djuret har hållits tidigare. Utredningen ska i alla hägn göras för den period då det smittade djuret har hållits i hägnet.

På grundval av den epidemiologiska utredningen ska länsveterinären uppgöra en förteckning över kontakthägnen. Förteckningen ska skickas till Evira och till de länsveterinärer inom vilkas verksamhetsområde kontakthägnen finns.

12 §

Spärrbestämmelser som meddelas kontakthägn och fortsatta undersökningar i kontakthägn

Om kontakten har varit sådan att det är sannolikt att tuberkulos förekommer i kontakthägnet ska kommunalveterinären meddela kontakthägnet spärrbestämmelser enligt 7 § 3 mom.

Evira ger anvisningar om fortsatta undersökningar, genom vilka det säkerställs att tuberkulos inte förekommer i kontakthägnet. Kommunalveterinären svarar för utförandet av de fortsatta undersökningarna.

Kommunalveterinären ska upphäva de spärrbestämmelser som avses i 1 mom. om det på basis av de fortsatta undersökningarna har konstaterats att tuberkulos inte förekommer i hägnet.

6 kap.

Frivilligt tuberkulosprogram

13 §

Syfte

Det frivilliga tuberkuloskontrollprogrammet är avsett för ett sådant hägn där vitsvanshjortar, dovhjortar, kronhjortar, sikahjortar eller rådjur hålls och som hjortuppfödaren vill visa att är fritt från tuberkulos.

14 §

Tuberkulintestning i hägn som är med i det frivilliga tuberkuloskontrollprogrammet

Efter anslutningen ska alla över sex månader gamla vitsvanshjortar, dovhjortar, kronhjortar, sikahjortar eller rådjur undersökas med tuberkulintest tre gånger. Intervallet mellan undersökningarna ska vara minst tre månader. Tiden mellan den första och den tredje undersökningen ska vara minst 12 månader och högst 24 månader.

Efter de tre första undersökningsomgångarna ska alla över 12 månader gamla hondjur och över 24 månader gamla handjur undersökas med tuberkulintest med 24-30 månaders mellanrum.

Ett hägn kan anses vara tuberkulosfritt om de undersökningar som avses i 1 mom. har utförts med negativt resultat. Hägnet förlorar sin tuberkulosfria ställning om de fortsatta undersökningarna inte utförs i enlighet med 2 mom., om tuberkulos misstänks eller konstateras i hägnet eller om bestämmelserna i 15 § om djurförteckningar och anskaffning av nya djur inte iakttas i hägnet.

Kommunalveterinären svarar för utförandet av tuberkulintestningen.

15 §

Djurförteckningar och anskaffning av djur till ett hägn som är med i det frivilliga tuberkuloskontrollprogrammet

Ett hägn som är med i det frivilliga tuberkuloskontrollprogrammet ska föra en uppdaterad förteckning över de hjorddjur som hålls i hägnet, av vilken ska framgå följande uppgifter:

- 1) antalet hjorddjur som hålls i hägnet samt vilken djurart och vilket kön de tillhör,
- 2) identifikationsmärkningen för de hjorddjur som hålls i hägnet, om djuren är märkta,
- 3) ursprunget för de hjorddjur som skaffats till hägnet, datum för när de anskaffats, djurart och kön,
- 4) bestämmelseplatsen för de hjorddjur som överlåtits från hägnet, datum för när de överlåtits, vilken djurart och vilket kön de tillhör,
- 5) de hjorddjur som fötts i hägnet samt vilken djurart och vilket kön de tillhör,
- 6) de hjorddjur som dött eller avlivats i hägnet samt vilken djurart och vilket kön de tillhör,
- 7) de hjorddjur som slaktats i hägnet samt vilken djurart och vilket kön de tillhör.

Till ett hägn som är med i det frivilliga tuberkuloskontrollprogrammet får vitsvanshjortar, dovhjortar, kronhjortar, sikahjortar eller rådjur skaffas endast från ett annat hägn som är med i kontrollprogrammet och som konstaterats vara tuberkulosfritt i enlighet med 14 § 3 mom.

7 kap.

Särskilda bestämmelser

16 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den xx xxxxx 2010.

Genom denna förordning upphävs jord- och skogsbruksministeriets veterinär- och livsmedelsavdelnings beslut 16/VLA/1997 av den 9 juni 1997 om hälsokontrollprogram för hjorthägn samt jord- och skogsbruksministeriets förordning 7/VLA/2000 av den 17 april 2000 om hälsokrav för hägn avsedda för flyttning av hjorddjur.

17 §

Övergångsbestämmelser

De hägn som vid ikraftträdandet av denna förordning klassificerats som officiellt tuberkulosfria hägn i enlighet med jord- och skogsbruksministeriets veterinär- och livsmedelsavdelnings beslut 16/VLA/1997 ska anses vara tuberkulosfria i enlighet med 14 § 3 mom. i denna förordning.

Helsingfors den xx 200x

Jord- och skogsbruksminister

ministerns namn

föredragandens titel

föredragandens namn